

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คู่มือประกอบการ ขอรับการตรวจประเมินเป็น

คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น
และคลินิกไอเสียมาตรฐาน

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คู่มือประกอบการ

ขอรับการตรวจประเมินเป็น

คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น

และคลินิกไอเสียมาตรฐาน

สำหรับรถยนต์เบนซิน ดีเซล และรถจักรยานยนต์

* บทนำ	3
* คำจำกัดความ	4
* เกณฑ์การตรวจประเมิน	5
* การตรวจประเมินและการให้คะแนน	6
* แบบตรวจประเมินคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น และคลินิกไอเสียมาตรฐาน	7
❖ มาตรฐานที่ 1 ด้านบุคลากร	7
❖ มาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดสถานบริการ	8
❖ มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	9
❖ มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารจัดการงานซ่อม	10
❖ มาตรฐานที่ 5 ด้านการประกัน/ควบคุมคุณภาพของงาน	11
❖ มาตรฐานที่ 6 ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์	12
❖ สรุปผลการประเมิน	17
* ข้อกำหนดในการขอรับการตรวจประเมิน	18
* เมื่อเป็น “คลินิกไอเสียมาตรฐาน” แล้ว สถานบริการ จะได้อะไร	19

ติดต่อ / สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

www.pcd.go.th

* ส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทรศัพท์ 0 2298 2347 – 50 โทรสาร 0 2298 2357

* ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขานุการกรม

โทรศัพท์ 0 2298 2082 – 84 โทรสาร 0 2298 2085

Aungkana.A@pcd.go.th

ชมรมคลินิกโอเลียมเพื่อคนรักสิ่งแวดล้อม

(สำนักงานชั่วคราว) ชั้น 8 กรมควบคุมมลพิษ

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

บริษัท อินทิเกรเต็ด โปรโมชัน เทคโนโลยี จำกัด

677/9-10 ซอยประชาชื่น 18 ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ 0 2585 2076, 0 2913 7761 – 2 โทรสาร 0 2913 7763

U หน้า

นับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการอบรมช่างเทคนิคประจำอู่ปรับแต่ง และซ่อมบำรุงเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้ช่างประจำอู่มีทักษะในการปรับแต่ง และซ่อมเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษ นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าของรถและผู้ให้บริการปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ

จากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้เจ้าของรถและช่างเทคนิคประจำอู่เกิดความตระหนักใน ความสำคัญของการลดมลพิษจากยานพาหนะในระดับหนึ่ง ซึ่งมีช่างเทคนิคประจำอู่ที่ผ่านการอบรมจาก กรมควบคุมมลพิษให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุและการแก้ไขปัญหามลพิษจากยานพาหนะ มากกว่า 1,000 คน จากจำนวนอู่ปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์มากกว่า 700 แห่งทั่วประเทศ

ตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา กรมควบคุมมลพิษได้เริ่มกิจกรรมประกันคุณภาพและควบคุมคุณภาพ คลินิกไอเสีย เพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการของอู่ปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ให้มีเกณฑ์ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้มาใช้บริการ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อมุ่งหวังใน การยกระดับคุณภาพการให้บริการของอู่ปรับแต่งและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ให้มีมาตรฐานในการให้บริการ ที่มีคุณภาพ และสามารถรองรับความต้องการของประชาชนได้ โดยกรมควบคุมมลพิษจะมอบป้าย “คลินิก ไอเสียมาตรฐาน” และ “คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น” แก่อู่หรือศูนย์บริการที่ผ่านการตรวจประเมินตาม เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องหมายรับรองและประกันคุณภาพการให้บริการ

จนถึงปัจจุบัน (มีนาคม 2547) มีจำนวนสถานบริการคลินิกไอเสียมาตรฐานและมาตรฐาน ดีเด่น รวมทั้งสิ้น 172 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร เชียงใหม่ ลำพูน ยโสธร มุกดาหาร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

การดำเนินงานในปีต่อไป กรมควบคุมมลพิษ ตั้งเป้าหมายที่จะขยายเครือข่ายของคลินิกไอเสีย มาตรฐานและคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่นออกสู่ส่วนภูมิภาคให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนา มาตรฐานการให้บริการและเป็นเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้มาใช้บริการว่าจะได้รับมาตรฐานเดียวกับ ในส่วนกลาง รวมทั้งเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการดำเนินงานและการให้บริการแก่สถานบริการที่ เข้าร่วมโครงการ ทั้งด้านการให้ข้อมูลความรู้ การอบรม การสัมมนา การประชาสัมพันธ์ เอกสารเผยแพร่

การดำเนินงานโครงการนี้ เป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพและยกระดับสถานบริการ ซ่อมบำรุงและปรับแต่งเครื่องยนต์ให้ดำเนินการให้บริการได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อป้องกัน และลดการเกิดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะได้ตลอดไป และส่งผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีของ ประเทศในที่สุด

จำกัดความ

สถานบริการ

หมายถึง อู่ หรือสถานบริการ หรือศูนย์บริการ ที่ให้บริการซ่อมบำรุงรักษา และปรับแต่งเครื่องยนต์ รถยนต์ โดยไม่รวมถึงการบริการตัวถังและพ่นสี

มลพิษหรือไอเสีย

หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นหลักจากการทำงานของเครื่องยนต์รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ได้แก่ คาร์บอนดำ คาร์บอนขาว คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ไฮโดรคาร์บอน (HC) และเสียง

การปรับแต่งเครื่องยนต์

หมายถึง การปรับแต่งชิ้นส่วนของเครื่องยนต์รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ในระบบเครื่องยนต์ ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบไฟจุดระเบิด ระบบท่อไอเสีย ระบบหล่อลื่น ให้มีค่ามลพิษไม่เกินข้อกำหนดตามกฎหมาย

หลักเกณฑ์

หมายถึง ข้อกำหนดที่สถานบริการจะต้องมีหรือปฏิบัติ

คลินิกไอเสีย

คลินิกไอเสีย

หมายถึง สถานบริการ หรือศูนย์บริการที่ให้บริการซ่อมบำรุงรักษา และปรับแต่งเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงและมีช่างเทคนิคประจำผ่านการอบรมการปรับแต่งเครื่องยนต์ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในช่วงปี 2538-2541 สถานบริการได้รับป้ายสัญลักษณ์ “คลินิกไอเสีย” ซึ่งออกให้โดยกรมควบคุมมลพิษ

คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่นและคลินิกไอเสียมาตรฐาน

หมายถึง สถานบริการ หรือศูนย์บริการที่ให้บริการซ่อมบำรุงรักษา และปรับแต่งเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียง ที่สมัครเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ ได้รับการตรวจประเมินและผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานจากกรมควบคุมมลพิษ โดยสถานบริการ จะได้รับป้าย “คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือคลินิกไอเสียมาตรฐาน” ซึ่งออกให้โดยกรมควบคุมมลพิษ เพื่อติดตั้ง ณ สถานบริการ เป็นการรับรองและประกันคุณภาพการให้บริการ

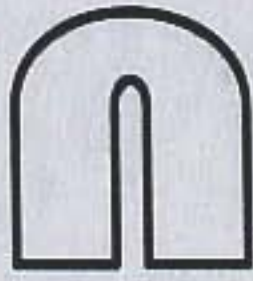
เกณฑ์การตรวจประเมิน

สถานบริการ ที่สมัครเข้ารับการตรวจประเมินเป็น คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่นหรือคลินิกไอเสียมาตรฐาน จะต้องผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน 6 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ด้านบุคลากร
- 2) การจัดสถานบริการ
- 3) การจัดการสิ่งแวดล้อม
- 4) การบริหารจัดการงานซ่อม
- 5) การประกันและควบคุมคุณภาพของงาน
- 6) เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์

(รายละเอียดหลักเกณฑ์การพิจารณาแต่ละด้าน แสดงไว้ในแบบประเมิน ตั้งแต่หน้า 7 เป็นต้นไป)

การตรวจประเมิน และการให้คะแนน

จากแบบประเมิน (หน้า 7 เป็นต้นไป) สถานบริการจะต้องได้รับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ อาจารย์จากสถาบันการศึกษา และผู้แทนจากบริษัทที่ปรึกษา ร่วมกันตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์ในมาตรฐานแต่ละด้านทุกข้อ

ทั้งนี้ สถานบริการที่จะผ่านหลักเกณฑ์การตรวจประเมินไม่จำเป็นต้องผ่านหลักเกณฑ์ทุกข้อ แต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

* ผ่านการตรวจประเมินและได้รับป้ายเป็น
“คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น” ต้อง

- 1) มีคะแนนรวมอยู่ที่ระดับ 81-100 คะแนน
- 2) ต้องมีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ครบทั้งหมด ตามหลักเกณฑ์เครื่องมือทั่วไป (ตามประเภทรถยนต์เบนซิน ดีเซล รถจักรยานยนต์)
- 3) สำหรับประเภทรถยนต์เบนซิน จะต้องเครื่องมือวิเคราะห์ไอเสีย ค่าคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าไฮโดรคาร์บอน (HC) และเครื่องมือวัดความดังของเสียง
สำหรับประเภทรถยนต์ดีเซล จะต้องมีเครื่องมือทดสอบควันดำ และเครื่องมือวัด ความดังของเสียง
สำหรับประเภทรถจักรยานยนต์ จะต้องเครื่องมือวิเคราะห์ไอเสีย ค่าคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าไฮโดรคาร์บอน (HC) และเครื่องมือวัดความดังของเสียง

* ผ่านการตรวจประเมินและได้รับป้ายเป็น
“คลินิกไอเสียมาตรฐาน” ต้อง

- 1) มีคะแนนรวมอยู่ที่ระดับ 60-80 คะแนน
- 2) ต้องมีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ครบทั้งหมด ตามหลักเกณฑ์เครื่องมือทั่วไป (ในประเภทนั้นๆ ได้แก่ รถยนต์เบนซิน ดีเซล รถจักรยานยนต์)

กรณีคะแนนไม่ถึง 60 คะแนน จะไม่ผ่านการตรวจประเมิน โดยจะต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และสามารถสมัครเข้ารับการตรวจประเมินได้ใหม่ เมื่อปรับปรุงและมีความพร้อม ทั้งนี้กรมควบคุมมลพิษ จะแจ้งผลการตรวจประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงให้ทราบ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

แบบตรวจประเมิน

คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น และคลินิกไอเสียมาตรฐาน
สำหรับรถยนต์เบนซิน ดีเซล และรถจักรยานยนต์

ชื่อสถานบริการ

ที่ตั้ง

โทรศัพท์

โทรสาร

ชื่อเจ้าหน้าที่ของสถานบริการ

ตำแหน่ง

ชื่อกรรมการผู้ตรวจประเมิน

วันที่

มาตรฐานที่ 1 ด้านบุคลากร

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานซ่อมมีประสบการณ์ด้านช่างยนต์ หรือมีวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพช่างยนต์ หรือผ่านการอบรมด้านช่างยนต์และมีใบประกาศนียบัตรหรือใบรับรองประสบการณ์จากองค์กรที่เชื่อถือได้ รวมทั้งมีความรู้ในเรื่องมลพิษทางอากาศจากรถยนต์		
2. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอที่จะให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีคุณภาพ (ประเมินจากการสอบถามจากลูกค้า)		
3. บุคลากรรู้ข้อกำหนดตามกฎหมายของมลพิษจากรถยนต์ รถจักรยานยนต์ (ประเมินจากการสอบถาม)		
4. บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้เป็นระยะๆ เช่น การฝึกอบรมจากภายในและนอก เป็นต้น อย่างน้อย 5 วันต่อปี		

มาตรฐานที่ 2

ด้านการจัดสถานบริการ

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. มีป้ายชื่อสถานบริการที่ชัดเจน มองเห็นได้ง่าย		
2. เป็นสถานบริการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งต้องสามารถแสดงหลักฐานทะเบียนกฎหมายไว้ในบริเวณที่สังเกตของลูกค้าได้ง่าย		
3. ขนาดของพื้นที่บริการกว้างขวางเพียงพอ มีพื้นที่พักรอของลูกค้า มีพื้นที่ทำงานได้อย่างคล่องตัว และปลอดภัย (ประเมินจากสังเกตของผู้ตรวจประเมิน)		
4. อาคารสำหรับการทำงานต้องมั่นคงแข็งแรง และอยู่ในสภาพที่ดี (ประเมินจากสังเกตของผู้ตรวจประเมิน)		
5. มีพื้นที่จัดวางเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ เช่น มีระบบ 5 ส (ประเมินจากการสังเกตของผู้ตรวจประเมิน)		
6. มีพื้นที่จัดเก็บสารเคมีที่ใช้ในการซ่อมบำรุง สารไวไฟ วัสดุหล่อลื่นหรือสารมีพิษโดยเฉพาะอย่างเป็นระเบียบ และถูกต้อง		
7. มีพื้นที่ปฏิบัติงานที่ถูกต้องลักษณะ เช่น แสงสว่าง สะอาด รวมถึงห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือและมีระเบียบ (ประเมินจากการสังเกตของผู้ตรวจประเมิน)		
8. มีอุปกรณ์ดับเพลิงที่อยู่ในพื้นที่ทำงานและอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ ติดอยู่ในตำแหน่งที่สะดวกต่อการใช้งานอย่างน้อย 1 เครื่องต่อ 10 ตารางเมตร		
9. มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล เช่น แวนตา ถุงมือ ที่ปิดจมูก ฉากกันแสง ในขณะที่ทำงานที่อาจเป็นอันตราย เป็นต้น		

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. พื้นที่ปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการหมักหมมของขยะ ขยะ มีการคัดแยกการจัดการเก็บขยะทั่วไป ขยะที่รีไซเคิล และขยะอันตราย รวมไปถึงการคัดแยกน้ำมันเสีย และ/หรือสารติดไฟ และไม่ติดไฟเป็นสัดส่วน มีป้ายบ่งชี้อย่างชัดเจน (ประเมินจากการสังเกตของผู้ตรวจประเมิน)		
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะอย่างแน่นอน และการส่งมอบขยะไปกำจัดกระทำได้อย่างถูกต้อง		
3. มีการจัดการน้ำเสียจากกระบวนการทำงานได้อย่างถูกต้อง มีบ่อดักไขมันและมีการจัดการอย่างสม่ำเสมอ		
4. มีการใช้ไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไม่เปิดไฟทิ้งไว้ ไม่เปิดเครื่องจักรโดยไม่ได้ใช้งาน เป็นต้น		
5. พื้นที่ภายในและภายนอกสถานบริการมีการระบายอากาศที่ดีไม่มีกลิ่นอับอันไม่พึงประสงค์ เช่น กลิ่นเหม็นอับของขยะ และของเสียต่างๆ		
6. มีการจัดเก็บแบตเตอรี่อย่างถูกวิธี		
7. มีถังเก็บน้ำมันเครื่องและน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วไว้ในที่เหมาะสม		
8. มีพื้นที่หรือบริเวณทำความสะอาดขึ้นส่วนเป็นสัดส่วน น้ำที่ใช้ทำความสะอาดขึ้นส่วนหรือล้างมือมีท่อระบายลงท่อน้ำทิ้ง โดยไม่เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม		
9. มีภาชนะเก็บกระป๋องน้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วอย่างเป็นระเบียบ และมีการส่งน้ำมันใช้แล้วไปกำจัดหรือขายอย่างถูกต้อง และมีบันทึกการจัดส่งและขาย		

มาตรฐานที่ 4

ด้านการบริหารจัดการงานซ่อม

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. มีแผนภูมิกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานอย่างชัดเจน		
2. มีขั้นตอนการรับมอบงานซ่อมโดยมีเอกสารการรับมอบงานซ่อม และนัดหมายรับรถแก่ลูกค้า		
3. มีการประเมินค่าใช้จ่าย และอธิบายค่าบริการให้กับลูกค้าอย่างชัดเจน		
4. มีการตรวจสอบรอยขีดข่วน รอยยุบและสิ่งของที่มีค่าต่างๆ ร่วมกับลูกค้า และบันทึกลงในใบสั่งซ่อมหรือแบบฟอร์มที่กำหนดอย่างถูกต้อง		
5. มีผ้าคลุมเบาะ ที่หุ้มพวงมาลัย หุ้มคั่นเกียร์ และผ้ารองพื้นรถลูกค้า ในขณะที่ปฏิบัติงานซ่อม		
6. ช่างที่ปฏิบัติงานซ่อมแต่งกายด้วยเครื่องแบบของช่างอย่างถูกต้องและปลอดภัย		
7. ชี้แจงรายละเอียดการซ่อม ปรับแต่ง วิธีการใช้และการบำรุงรักษารถแก่ลูกค้าก่อนการส่งมอบ		

มาตรฐานที่ 5 ด้านการประกัน/ควบคุมคุณภาพของงาน

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. มีใบรับประกันงานซ่อมตามเงื่อนไขที่ตกลงกับลูกค้า		
2. มีการตรวจสอบความถูกต้องของงานโดยหัวหน้างานก่อนส่งมอบให้ลูกค้า โดยมีเอกสารบันทึกการเช่นตรวจสอบความถูกต้องของงานซ่อม		
3. ให้การต้อนรับและแสดงกิจกรรมยาทที่สุภาพอ่อนน้อมต่อลูกค้า		
4. ส่งมอบรถยนต์ได้ทันตามกำหนดเวลา		

มาตรฐานที่ 6

ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ต้องมีเครื่องมือพื้นฐานทั่วไปในการบริหารงานซ่อม และปรับแต่งรถยนต์และ/หรือ รถจักรยานยนต์ อย่างน้อย 1 ชุด		
สำหรับรถยนต์ เบนซิน		
1. เครื่องมือทั่วไป สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐาน (เบนซิน)		
1.1 ประแจแหวน		
1.2 ประแจปากตาย		
1.3 ประแจลูกบล็อก		
1.4 คีมประเภทต่างๆ		
1.5 ไชควงประเภทต่างๆ		
1.6 ค้อนเหล็ก ค้อนพลาสติก ค้อนยาง		
1.7 แม่แรงจะเข้ แม่แรงตั้งพื้น		
1.8 ขาดังรองรับที่ได้มาตรฐาน		
1.9 ผ้าคลุมบังโคลนรถ (ป้องกันการเปื้อน การขีดข่วน)		
1.10 ปัมลม		
1.11 ปีนลม		
1.12 มัลติมิเตอร์ หรือ มิเตอร์ดิจิตอล		
1.13 อุปกรณ์เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง		
1.14 ประแจหัวผ้า		
1.15 ฟिलเลอร์เกจ		
1.16 หัวเป่าลม		
1.17 ประแจถอดหัวเทียน		
1.18 ไชควงดอก		
1.19 กากบาทถอดล้อ		
1.20 ไฟสนาม		
1.21 เทอร์มิมิเตอร์ (วัดอุณหภูมิน้ำ)		

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1.22 เครื่องมือวัดองค์การจุดระเบิด (โทมิ่งไลท์)		
1.23 เครื่องมือวัดกำลังอัดกระบอกสูบ		
1.24 เครื่องมือ VACUUM AIR		
1.25 เกจเติมลมบาง		
1.26 เครื่องชาร์จแบตเตอรี่		
1.27 ประแจปอนด์		
1.28 ไมโครมิเตอร์		
1.29 เวอร์เนียคาลิปเปอร์		
1.30 ไฮโดรมิเตอร์ / วัดความถ่วงจำเพาะแบตเตอรี่		
2. เครื่องมือ สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น (เบนซิน)		
2.1 เครื่องมือวัดความเร็วรอบหรือ ตรวจสอบ กล่องสมองกลรถยนต์		
2.2 เทลหมอน้ำ (วัดรอยรั่วระบบหล่อเย็น)		
2.3 เครื่องมือวัดแรงดันน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องมือ วัดแรงดันเพาเวอร์		
2.4 เครื่องถ่วงล้อ		
2.5 เครื่องตั้งศูนย์ล้อ		
2.6 เครื่องถอดยาง		
2.7 เครื่องมือวัดกระแสไฟ (Ah)		
2.8 ไมโครมิเตอร์		
2.9 ไตรแอสเกล		
2.10 เครื่องมือวิเคราะห์ไอเสีย ค่าคาร์บอน มอนอกไซด์ (CO) ค่าไฮโดรคาร์บอน (HC)		
2.11 เครื่องมือวัดความดังของเสียง		

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
สำหรับรถยนต์ ดีเซล		
1. เครื่องมือทั่วไป สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐาน (ดีเซล)		
1.1		
1.2		
1.3		
1.4		
1.5		
1.6		
1.7		
1.8		
1.9		
1.10		
1.11		
1.12		
1.13		
1.14		
1.15		
1.16		
1.17		
2. เครื่องมือ สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเบน (ดีเซล)		
2.1.		
2.2.		
2.3.		
2.4.		
2.5.		
2.6.		

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
สำหรับรถจักรยานยนต์		
1. เครื่องมือทั่วไป สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐาน (รถจักรยานยนต์)		
1.1 ประแจแหวน		
1.2 ประแจปากตาย		
1.3 ประแจบ็อก		
1.4 ประแจบ็อกถอดหัวเทียน		
1.5 ประแจหกเหลี่ยม		
1.6 คีมปากใหญ่		
1.7 คีมปากแหลม		
1.8 คีมตัด		
1.9 คีมถ่าง		
1.10 คีมหุบ		
1.11 ค้อนเหล็ก		
1.12 ค้อนพลาสติก		
1.13 ค้อนทองแดง		
1.14 ไส้ควงสี่แฉกยาว		
1.15 ไส้ควงปากแบนยาว		
1.16 ไส้ควงสี่แฉกสั้น		
1.17 ไส้ควงแบนสั้น		
1.18 ไส้ควงดอก		
1.19 ปีมลม		
1.20 หัวเป่าลม		
1.21 ขาดั่ง		
1.22 ปากกาจับงาน		
1.23 ถังดับเพลิง		
1.24 ถังใส่น้ำมันเครื่องเก่าและน้ำมันล้างเครื่อง		
1.25 แท่นผ้าเครื่อง		

หลักเกณฑ์	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
เครื่องมือพิเศษ (SPECIAL TOOLS)		
1.26 ตัวดูดล้อแม่เหล็ก		
1.27 ตัวจับล้อแม่เหล็ก		
1.28 ตัวจัดครีซ		
1.29 ตัวแยกเรือนเครื่องยนต์		
1.30 ตัวถอดสปริงวาล์ว		
1.31 ตัวตัดโซ่		
1.32 ตัวขัดก้านสูบ		
เครื่องมือวัด (MEASURING TOOLS)		
1.33 ก้านสูบ		
1.34 เวอร์เนียแคลิเปอร์		
1.35 ฟीलเลอร์เกจ		
1.36 มัลติมิเตอร์		
1.37 เกจวัดลมยาง		
หมายเหตุ เครื่องมือพิเศษ และเครื่องมือวัด (ไม่จำเป็นต้องมีก็ได้)		
2. เครื่องมือ สำหรับคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น (จักรยานยนต์)		
2.1 เครื่องมือตรวจสอบจั้งหวะจุดระเบิด		
2.2 เครื่องมือวัดแรงอัดกระบอกสูบ		
2.3 เครื่องมือวัดควันขาว		
2.4 เครื่องมือวัดความดังของเสียง		
2.5 เครื่องมือวัดไฮโดรคาร์บอน (HC)		
2.6 เครื่องมือวัดคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)		

สรุปผลการประเมิน

คะแนนรวมที่ได้เท่ากับ

ผ่าน เป็น

คลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น

คลินิกไอเสียมาตรฐาน

ไม่ผ่าน ต้องมีการปรับปรุง เนื่องจาก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ กรรมการ

(.....)

วันที่

ข้อกำหนดในการ ขอรับการตรวจประเมิน

ข้อกำหนดในการขอรับการประเมินเป็นคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือคลินิกไอเสียมาตรฐานประกอบด้วย

1. เป็นสถานบริการซ่อมบำรุงรักษา และปรับแต่งรถยนต์ และ/หรือ รถจักรยานยนต์
2. เป็นสถานบริการที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย
3. หลักฐานประกอบการยื่นคำขอ
 - 3.1 สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้กรอกแบบขอประเมิน (ต้องเป็นเจ้าของ หรือกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ เท่านั้น)
 - 3.2 หลักฐานแสดงการจดทะเบียนของสถานบริการ
 - 3.3 แผนที่แสดงที่ตั้ง
4. สถานบริการต้องยื่นคำขอรับการประเมินมาตรฐานต่อกรมควบคุมมลพิษ
5. สถานบริการจะต้องจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงรายละเอียดของการตรวจประเมิน
6. สถานบริการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ในการเข้าร่วมโครงการเป็นสถานบริการคลินิกไอเสีย

มือเป็น “คลินิกไอเสียมาตรฐาน” แล้ว สถานบริการ จะทำอะไร

สถานบริการที่ผ่านการตรวจประเมินเป็นคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือ คลินิกไอเสียมาตรฐาน จะได้รับสิทธิประโยชน์ และการสนับสนุนการประกอบกิจการ จากกรมควบคุมมลพิษ ดังนี้

โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

(การเข้าร่วมโครงการ ไม่มีข้อเสียใดๆ มีแต่ข้อดี)

1. ได้รับป้ายสัญลักษณ์และเกียรติบัตรคลินิกไอเสียมาตรฐาน และ/หรือมาตรฐานดีเด่น

เพื่อติดตั้งยังสถานบริการ เป็นการประกันคุณภาพการให้บริการของสถานบริการ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของสถานบริการ โดยได้รับมอบป้ายคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือคลินิกไอเสียมาตรฐาน จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน

เงื่อนไขการรับป้ายคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือคลินิกไอเสียมาตรฐาน

- * ต้องติดตั้งป้ายในสถานที่ที่เห็นชัดเจน และดูแลป้ายให้อยู่ในสภาพที่ดี และเรียบร้อย
- * ป้ายคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น และคลินิกไอเสียมาตรฐาน ไม่กำหนดอายุของป้าย แต่สถานบริการที่ได้รับป้าย จะต้องจัดส่งรายงานแสดงคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการแก่กรมควบคุมมลพิษ ทุก 2 ปี ตามแบบฟอร์มและรายละเอียดที่กรมควบคุมมลพิษจะแจ้งให้ทราบ
- * จะต้องเข้าร่วมการประชุมสัมมนา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเข้าร่วมการอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่ช่างเทคนิคประจำอยู่ปรับแต่งอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการดำเนินงาน และรับทราบข้อมูลข่าวสารร่วมกัน
- * ให้ความร่วมมือกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และของกรมควบคุมมลพิษ ตามความเหมาะสม
- * กรมควบคุมมลพิษ มีสิทธิในการขอยกเลิกป้ายที่ได้รับและต้องคืนป้ายแก่กรมควบคุมมลพิษ เมื่อสถานบริการปิดกิจการ หรือกรมควบคุมมลพิษตรวจสอบพบว่าสถานบริการแห่งนั้นกระทำการอันไม่เหมาะสม หรือไม่ได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับป้าย โดยจะต้องจัดส่งป้ายคืนมายังกรมควบคุมมลพิษ เมื่อมีหนังสือแจ้งไปยังสถานบริการนั้นๆ

2. เป็นสมาชิกชมรมคลินิกไอเสียเพื่อคนรักสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เกิดความร่วมมือ การเข้าร่วมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ร่วมกัน (ตามความเหมาะสมและตามความสมัครใจ) ตามโครงการ หรือกิจกรรมของกรมควบคุมมลพิษ และของชมรมคลินิกไอเสียฯ ทั้งนี้ชมรมฯ สามารถขอการสนับสนุนด้านอื่นๆ เพิ่มเติมจากกรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นๆ

3. รับการสนับสนุนจากกรมควบคุมมลพิษ

กิจกรรมรณรงค์และการประชาสัมพันธ์

- * ประชาสัมพันธ์ป้ายคลินิกไอเสียมาตรฐาน หรือรายชื่อสถานบริการ หรือรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสม
- * รับสื่อสนับสนุน สื่อประชาสัมพันธ์ และข่าวสารของโครงการฯ ได้แก่ วารสารข่าว แผ่นพับ โปสเตอร์ หรือสื่ออื่นๆ ที่จะจัดทำขึ้น
- * ร่วมกิจกรรมรณรงค์ของโครงการ เพื่อประชาสัมพันธ์สถานประกอบการ หรือ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

กิจกรรมด้านการเพิ่มพูนความรู้ และข้อมูลทางวิชาการ

- * การอบรมพิเศษในข้อมูลความรู้ระดับสูง หรือข้อมูลเฉพาะ ทั้งด้านเทคนิค ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องยนต์รุ่นใหม่ มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แก่ช่างเทคนิคประจำอยู่
- * การอบรมพิเศษ แก่ผู้แทนสถานบริการ ในเรื่องการบริหารจัดการงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในสถานบริการ
- * การแลกเปลี่ยนความรู้เพิ่มพูนความรู้ให้กับหมู่สมาชิก โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสถานบริการคลินิกไอเสียมาตรฐานดีเด่น หรือผู้เชี่ยวชาญรถยนต์เฉพาะ มาถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิก
- * รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับประกาศกระทรวง / มาตรการ / มาตรฐาน เกี่ยวกับการลดและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ของกรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานราชการอื่น

กิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพและขีดความสามารถของการให้บริการ และกิจกรรมอื่นๆ

- * ประสานให้หน่วยงานราชการ เลื่อนนำรถมาใช้บริการที่คลินิกไอเสียมาตรฐาน
- * กิจกรรมพิเศษอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้มีผู้ใช้บริการมากขึ้น เป็นการเสริมสร้างเครือข่ายการให้บริการ

**ป้ายนี้...
รับประกันอาหารอร่อย**

**ป้ายนี้...
รับประกัน
อาหารสะอาด**

**ป้ายนี้...
รับประกันอายุเป็นรายปี**

**แต่...
ป้ายนี้มีมาตรฐาน
ต่ออายุคุณให้
ยืนยาว**

ป้ายคลินิกมาตรฐาน ออกให้โดยกรมควบคุมมลพิษ เพื่อติดตั้งที่สถานบริการซ่อมบำรุง และปรับแต่งเครื่องยนต์ ที่ผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน

**เลือกใช้บริการผู้ถือใบอนุญาตบริการ ที่มีป้ายคลินิกไอเสียมาตรฐาน
รับประกันคุณภาพการให้บริการ และปลอดมลพิษจากไอเสียเครื่องยนต์**

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

www.pcd.go.th

- ❖ ส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
โทรศัพท์ 0 2298 2347 - 50 โทรสาร 0 2298 2357
- ❖ ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
โทรศัพท์ 0 2298 2082 - 84 โทรสาร 0 2298 2085